

Verksamhetsplan 2025-2027

PRO Folkhögskola

Beslutad av styrelsen 2024-12-12

Innehållsförteckning

Inledning	3
Folkhögskolans uppdrag.....	3
Folkhögskolans bildningssyn	4
Prioriterade målsättningar	4
Demokratiutveckling och mänskliga rättigheter	4
Hållbarhet	4
Digitalisering	5
Nå underrepresenterade grupper	5
Prioriterade verksamhetsområden	5
Brett kursutbud.....	5
Folkrörelse- och ledarskapsutveckling i samarbete med PRO	6
Organisatoriska frågor	6
Flytt av administration	7
Ny hemsida	7
Personal, ledning och kompetensförsörjning.....	7
Verksamhetens omfattning och ekonomi	7
Deltagarinflytande	8
Styrelsen.....	8

Inledning

PRO Folkhögskola arbetar med treårig verksamhetsplan. Det ger folkhögskolan möjlighet att ha en långsiktig plan för att nå uppsatta mål och utveckla verksamheten. Verksamhetsplanen revideras däremot årligen för att utveckla verksamheten och för att fastställa konkreta aktiviteter.

Huvudman för PRO Folkhögskola är Pensionärernas riksorganisation, PRO.

PRO folkhögskola har sitt säte i Huddinge med filial i Malmö. Kurser bedrivs även med lokal samverkan på fler orter.

Folkhögskolans verksamhet syftar till att människor med olika bakgrund, behov och förutsättningar ska få fördjupa sina kunskaper och utveckla sina intressen. Den är öppen för alla, men har en inriktning mot äldre.

Folkhögskolan ska fortsatt utveckla ett brett och varierat kursutbud, som speglar regeringens syften med statsbidraget och föreningens ändamål och uppgift. Kursutbudet ska också vara anpassad Folkhögskolan ska under verksamhetsåret växla upp arbetet för att nå deltagare från underrepresenterade grupper.

Folkhögskolans uppdrag

Verksamheten på PRO Folkhögskola styrs av regeringens fyra syften för statsbidraget till folkbildningen. Dessa är:

1. stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin
2. bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen
3. bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället
4. bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

Verksamheten på folkhögskolan styrs också av stadgarna som konstaterar följande om föreningens ändamål och uppgift.

Ändamålet är att ge äldre människor tillgång till livslångt lärande och kultur. Där igenom möjlighet att påverka sin egen livssituation och delta i samhällsutvecklingen. Föreningen har till uppgift:

- att verka för alla människors lika värde och ett samhälle som präglas av solidaritet, rättvisa, jämställdhet och mänskliga rättigheter
- att låta demokratiska värderingar genomsyra hela verksamheten
- att säkerställa att målgruppen ges möjlighet till inflytande och delaktighet över verksamheten
- att erbjuda ett kursutbud som utgår från äldre människors behov och förutsättningar

Folkhögskolans bildningssyn

Svensk folkbildning har en lång historia. Det har hela tiden handlat om att man ska bilda sig för sin egen skull och för att kunna vara delaktig i gemensamma angelägenheter. I takt med att den generella utbildningsnivån har ökat, så har samhället blivit mer komplext och behovet av bildning är alltjämt stort. De ökade politiska och militära spänningarna i vår omvärld har blivit en del av vår vardag. Vi utsätts för olika typer av påverkanskampanjer på nätet. Klimatförändringarna är därtill påtagliga. Det är numera väl belagt att klimatförändringarna ställer krav på omställning på ett sätt som industrialiseringen på 1800-talet.

PRO Folkhögskolan ger äldre människor möjlighet att lyfta blicken, sortera, värdera och tänka efter samt i gemenskap utvecklas. Såväl praktiska som teoretiska kunskaper är lika värdefulla. Undervisningen på folkhögskolan ska vara utforskande och dialogbaserade. Deltagarnas långa livserfarenheter ska ges stort utrymme i all kursverksamhet.

I det följande beskrivs hur regeringens syften med statsbidraget och föreningens ändamål och uppgift speglas i folkhögskolans målsättningar och verksamhetsområden.

Prioriterade målsättningar

Demokratiutveckling och mänskliga rättigheter

Demokratin och villkoren för de mänskliga rättigheterna har under en längre period varit på kontinuerlig tillbakagång i hela världen. Det är möjligt att stoppa och vända denna tillbakagång för demokratin och mänskliga rättigheter med all den kraft och det engagemang som kommer med folkbildningen. Folkbildning är alltså viktigare än någonsin. Inte minst för att kunna orientera sig i dagens samhälle och för att kunna förhålla sig till den desinformation och falska nyheter, som har blivit en del av vår vardag.

All verksamhet ska vara kunskapsbaserat, samt ha ett utforskande och reflekterande förhållningssätt om villkoren för demokratin och de mänskliga rättigheterna.

All kursverksamhet ska bidra till att utveckla deltagarnas kunskaper om hur ett demokratiskt samhälle fungerar. Folkhögskolan är en plats där deltagarna kan träna sig i att använda sig av demokratins verktyg. Deltagarna har också möjlighet att delta i kursråd och därmed möjlighet att utveckla verksamheten på skolan.

Hållbarhet

Hållbar utveckling är en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov. Klimat- och miljökrisen är ett hot mot mänskligheten och hur den ska hanteras är utan tvekan en fråga som kommer att definiera många människors vardag idag och i framtiden. Det är möjligt att vända denna utveckling genom den kraft och mobilisering som kan ske med folkbildningen.

För folkhögskolan innebär det att verksamheten ska organiseras och genomföras på ett hållbart sätt. Lika viktigt att all kursverksamhet innehåller moment som ger kursdeltagarna möjlighet att öka kunskapen om FN:s globala mål och möjlighet att reflektera över vad hållbarhet betyder på individ och samhällsnivå.

Digitalisering

Vi lever i en tid där digitaliseringen påverkar allt större del av våra liv. Äldre personers delaktighet och välfärd är kopplad till deras möjligheter att hänga med i utvecklingen. Teknikens snabba utveckling och både tillgången till tekniken och den digitala kompetensen varierar bland äldre personer.

PRO Folkhögskola har under 2023-2024 genomfört en kartläggning av deltagarnas digitala kompetenser och vilka utmaningar som digitaliseringen medför. Kartläggningen visar att den digitala kompetensen och hur digitala möjligheter nyttjas varierar stort. Dock råder en bred samsyn i att de stora utmaningarna ligger inom områdena trygghet/ säkerhet samt källkritik/ källtillit. Skolans kunskapsfokus kommer därför att ägnas åt dessa områden.

Nå underrepresenterade grupper

En stor andel av deltagarna på folkhögskolan är personer som återkommer varje år. Det visar att det finns ett intresse för livslångt lärande och att kursutbudet upplevs relevant. En stor andel är kvinnor som är födda i Sverige. Det är dock en strategiskt viktig uppgift att folkhögskolan når fler målgrupper som vill vara delaktiga i att utforma en folkhögskola som utgår från äldres behov av bildning. Det skulle innebära att personer med olika bakgrunder och förutsättningar skulle kunna mötas i folkbildande sammanhang.

Aktiviteter 2025

- Alla lärare ska ges möjlighet att öka sina kunskaper om och utveckla kursverksamheten så att kursdeltagarna ges möjlighet att utforska:
 - folkbildningens värdegrund, demokrati och de mänskliga rättigheterna
 - FN:s globala mål och hållbarhet
 - digitaliseringens möjligheter och utmaningar
- Påbörja ett långsiktigt arbete för att i ökad utsträckning nå underrepresenterade grupper

Prioriterade verksamhetsområden

Brett kursutbud

Kursutbudet ska alltså vara brett och spegla folkhögskolans uppdrag och bildningssyn. Kurserna ska i ökad utsträckning vara på 50 procent. De ska vara ett nav för dialog och kunskapsutveckling. Den dagliga undervisningen och de gemensamma aktiviteterna ska väcka nyfikenhet och präglas av solidaritet, hållbar utveckling och jämlikhet.

Skolans samtliga kurser, i synnerhet de allmänna kurserna, ska ha en stark betoning på samhällsfrågor såväl nationellt som internationellt. Möjlighet att diskutera och reflektera över vad demokrati och hållbarhet innebär ska finnas i all kursverksamhet.

Att ta del av och aktivt delta i kulturlivet ska också ingå i samtliga kurser. Deltagarna ska ges möjlighet att läsa litteratur, ta del av musik och konst för att ta del av olika erfarenheter och därmed vidga sin förståelse av vad det är att vara människa.

Genom kulturprogram och kurser i eget skapande vill skolan väcka deltagarnas intresse för att utforska det egna skapandet och ta del av det professionella kulturutbudet. Skrivarkurserna ska ge deltagarna möjlighet att utforska vad de vill uttrycka genom det skrivna ordet. Vandringskurserna ska utforska hur naturen inspirerar och är en källa till välmående.

Aktivitet 2025

- Former för gemensamma kulturaktiviteter behöver utvecklas.

Folkrörelse- och ledarskapsutveckling i samarbete med PRO

PRO Folkhögskolan och PRO Riks har under föregående år ingått en samarbetsöverenskommelse. Den ligger till grund för ett samarbete som fokuserar på att möta PRO:s behov av utbildning och bildning av förtroendevalda. Under året ska det tas fram och genomföras en kurs som riktar sig till förtroendevalda i PRO distrikten. Kursen ska fokusera på folkrörelse- och ledarskapsutveckling, förenings- och verksamhetsutveckling och demokrati och hållbarhet. Kurs i natur och friskuftsliv ska fortsatt erbjudas till aktivitetsledare, eller motsvarande inom PRO.

Aktivitet 2025

- Ta fram och genomföra en kurs i folkrörelse- och ledarskapsutveckling i samarbete med PRO Riks.
- Skolan fortsätter att i samverkan med PRO distrikten erbjuda kurser inom ledarskaps- och föreningsutveckling. Likaså erbjuds kurs i natur och friluftsliv till aktivitetsledare, eller motsvarande inom PRO.

Organisatoriska frågor

Skolan strävar efter att erbjuda en bred verksamhet som är tillgänglig till Sveriges pensionärer. Det innebär att verksamheten ska bedrivas från flera platser genom filialen i Malmö, kortkurser i Gysinge och i samverkan med PRO och ABF. Tillgängligheten ökar med ett utbud av kurser på distans.

För att nå nya och underrepresenterade grupper, som annars inte nås av PRO verksamhet, är samverkan och samverkanskurserna med ABF fortsatt viktig och behöver under verksamhetsåret fortsatt utgöra en viktig del av verksamheten. Att bredda rekryteringen av utrikesfödda och nyblivna pensionärer är angeläget för folkhögskolans legitimitet och möjlighet att vara relevant.

Skolan strävan att ha en verksamhet som är målgruppsanpassad samt att de har både djup och spets samt en mångsidig och varierad verksamhet till såväl form som innehåll gör att det finns goda förutsättningar att bredda rekryteringen till folkhögskolans kurser.

Denna strävan ställer givetvis höga krav på skolans organisation och ledning. Gemensamma möten och aktiviteter i lärarlaget och med ABF är viktiga. Det gäller såväl förtroendevalda som anställda och deltagare. Lika viktigt är hur vi presenterar bilden av PRO Folkhögskola

som inkluderande och varierad. Kunskapen och kommunikationen kring hela skolans verksamhet behöver fortsatt stärkas och utvecklas.

Flytt av administration

Folkhögskolan kommer under verksamhetsåret att flytta skolans administration från Österfärnebo Folkhögskola till Huddinge.

Ny hemsida

Folkhögskolans hemsida är svår att navigera i och lever inte upp till normer för tillgänglighet. Under verksamhetsåret kommer folkhögskolan att upphandla och bygga upp en ny hemsida som är mer ändamålsenlig.

Personal, ledning och kompetensförsörjning

PRO Folkhögskola ska vara en god arbetsgivare. De anställda ska erbjudas trygga anställningar och goda villkor i arbetet. Medarbetarnas rätt till inflytande och en god arbetsmiljö ska säkerställas.

Skolan har under och efter pandemin genomgått stora förändringar. Sätet har flyttats från Gysinge till Huddinge. Kursutbudet har kraftigt förändrats. Nya arbetssätt har utvecklats. Det är av stor vikt att de kommande åren präglas av arbetsro och fokus på att fördjupa kvalitet istället för förändring.

Möjlighet till fortbildning och utveckling i arbetet ska erbjudas alla anställda. En angelägen utvecklingsfråga är att få skolan att fungera som en sammanhållen arbetsplats då verksamheten är utspridd på flera tjänstgöringsställen.

Regelbundna personalmöten och andra aktiviteter behöver fortsatt stärkas för att få till en känsla av sammanhang och arbetsgemenskapen. Systematiskt kvalitetsarbete ska löpa som en röd tråd och samverkan mellan de olika tjänstgöringsställena ska uppmuntras.

Ledning av skolans personal och verksamhet ska vägledas av ett tillitsbaserat arbetssätt. Det innebär att självständighet i arbetet eftersträvas och respekt för professionerna. Personalen ska känna engagemang och lojalitet med verksamhetens mål och syften och förväntas vara delaktiga i arbetets utformning och genomförande.

Aktiviteter 2025

- En bemanningsplan inför LÅ 25-26 tas fram i samverkan
- Arbetet med regelbundna personalmötet och gemensamma studiedagar fortsätter
- Samarbetet mellan lärare på olika kurser stärks

Verksamhetens omfattning och ekonomi

Verksamhetens volym och kvalitet PRO Folkhögskola har idag ett ingångsvärde på ca 5 000 deltagarveckor. Kursverksamheten är skolans kärnverksamhet och det finns behov av att öka andelen kurser som är om 50 procent för att ha en ekonomi i balans.

Det finns ett politiskt ifrågasättande av stödet till folkbildningen. Det är därför synnerligen angeläget att fortsatt prioritera arbetet med att våra resurser hanteras i enlighet med regeringen syften med statsbidraget till folkbildningen.

Aktiviteter 2025

- Det systematiska kvalitetsarbetet behöver fortsätta utvecklas
- Resursfördelningen ska fortsätta drivas i samverkan, styrelse och i kursrådet

Deltagarinflytande

Det formella studerandeflytandet är organiserat i form av ett kursråd som möts minst tre gånger per år. Samtliga långa kurser har möjlighet att utse representanter till kursrådet. Lika viktigt är att det i samtliga kurser ges utrymme för dialog och inflytande.

Det finns numera en mall för individuella studieplaner. Dessa är obligatoriska på de allmänna kurserna men kan också tillämpas på särskild kurs. Studieplanerna ger deltagarna ett mer formaliserat inflytande över den egna studiesituationen. Inom kortkursverksamheten bör arbetet organiseras så att alla deltagare ges möjlighet att komma till tals och ge återkoppling.

Systematiska kvalitetsarbetet på folkhögskolan bygger på vad som framgår i kursråd, utvärderingar och dialoger med kursdeltagarna.

Aktiviteter 2025

- Det påbörjade arbetet med kursrådet ska fortsätta och utvecklas
- Arbetet med att förbättra informationen till kursdeltagarna ska utvecklas
- Utvärdering av det påbörjade arbetet med individuella studieplaner ligger till grund för hur arbetet ska utvecklas

Styrelsen

Skolans styrelse utses av årsmötet. Styrelsen utser ett Arbetsutskott som träffas mellan styrelsemötena som är ca 9 gånger per år. Styrelsens uppdrag regleras i folkhögskolans stadgar.

Styrelsen bör prioritera att besöka olika utbildningar som bedrivs av folkhögskolan, främst då de längre kurserna.

Folkhögskolan verkar för att styrelseledamöterna tar och förstår vilket ansvar som ligger på en styrelse. Styrelsen ska ta fram de övergripande riktlinjer för skolan som rektor och personal genomför.

Styrelsens olika kompetenser ska berika verksamheten.